

Spis treści

WPROWADZENIE	7
1. PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES PRACY	9
2. POWOJENNE BADANIA SOCJOLOGICZNE NA OPÓLSZCZYZNIE	12
3. PROBLEMY SOCJOLOGICZNE WYSTĘPUJĄCE WSPÓŁCZEŚNIE W REGIONIE	22
4. CO I JAK BADANO?	24
4.1. Problemy społeczne i sposoby ich rozwiązania	24
4.1.1. Proponowane płaszczyzny analiz	24
4.1.1.1. Specyfika regionu	24
4.1.1.2. Zetknięcie się różnych grup	25
4.1.1.3. Wpływ decyzji administracyjnych na życie społeczne regionu	25
4.1.1.4. Podobieństwa i różnice kulturowe	26
4.1.1.5. Bariery komunikacyjne	26
4.1.1.6. Warunki integracji	27
4.1.1.7. Współżycie różnych grup na jednym terytorium	27
4.1.2. Przyjęte sposoby analizy	28
4.1.3. Nazwy grup i relacje między nimi	28
4.1.4. Pozycja w strukturze społecznej grupy śląskiej i grupy przesiedleńczej na przestrzeni dziejów	30
4.2. Kultura i pogranicze kulturowe	31
4.3. Konflikt grupowy	38
4.4. Asymilacja, integracja	41
4.5. Grupy odniesienia	44
5. ZACHODNIE I WSCHODNIE KRESY II RZECZYPOSPOLITEJ. ŚLĄSK OPOLSKI PO 1945 ROKU. DZIEJE LUDNOŚCI RODZIMEJ	47
5.1. Śląsk Opolski do 1945 roku	47
5.2. Kresy Wschodnie II Rzeczypospolitej	49
5.3. Śląsk Opolski po 1945 roku. Obraz demograficzny i społeczny regionu	52
5.3.1. Liczebność grup, migracje, weryfikacja narodowościowa	52
5.3.2. Struktura demograficzna grup, ideologie grupowe, różnice kulturowe i ich konsekwencje	56

6. MAŁA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA W ŚWIEŹLE BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH	63
6.1. Badana wieś	63
6.1.1. Opis wsi	63
6.1.1.1. Położenie geograficzne	63
6.1.1.2. Historia	63
6.1.1.3. Cechy demograficzno-społeczne wsi	67
6.1.1.4. Gospodarstwa	68
6.1.2. Wyniki badań	70
6.1.2.1. Procedury badawcze	70
6.1.2.2. Tożsamość grupowa	72
6.1.2.3. Związek z regionem zamieszkania	74
6.1.2.4. Stosunek do tradycji	77
6.1.2.5. Relacje między grupami	79
6.1.2.6. Plany na przyszłość	86
6.1.3. Mieszkańcy wsi. Losy rodzin	88
6.1.3.1. Mleczarz i jego rodzina	89
6.1.3.2. Gospodarz i jego rodzina	98
6.1.3.3. Ojciec i jego rodzina	107
6.1.3.4. Aktywistka i jej rodzina	113
PODSUMOWANIE	121
POSTSCRIPTUM	128
BIBLIOGRAFIA	131
STRESZCZENIA OBCOJĘZYCZNE	137